

– зростання влади покупців – в моделі «споживач-мандрівник» споживачі захоплюють контроль над процесом купівлі та активно «витягають» корисну для них інформацію про товар із онлайн та онлайн середовищ.

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ АРХІВНОЇ СПРАВИ: СВІТОВІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Т. В. Оніпко, д. і. н., професор, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності в економічних системах;

Ю. Ю. Карпенко, студентка гр. ДІД-41

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

На рубежі тисячоліть світова цивілізація вступила у нову фазу свого розвитку. На зміну так званому «паперовому суспільству» прийшло «інформаційне суспільство», основу якого складає всесвітня електронна мережа Інтернет. Останнім часом майже в усіх країнах світу до неї інтенсивно входять архівні установи, представляючи в ній національні архівні інформаційні ресурси: нині в мережі Інтернет налічується понад 4 тис. 500 сайтів архівів, бібліотек і музеїв, що зберігають документальні джерела [1].

Входження України до єдиного інформаційного простору та інтенсивний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій призвели до стрімкого накопичення документів та інформаційних ресурсів з цифровими носіями. Відтак перед архівістами постала проблема зберігання інформації та створення електронних архівів. Перший Національний електронний архів ERA (Electronic Records Archives) було створено у Сполучених Штатах Америки в 1998 р. Важливою подією, яка прискорила створення електронних архівів в усьому світі стала «Хартія про збереження цифрової спадщини», ухваленої ЮНЕСКО у 2003р.

В Україні процес зберігання цифрової спадщини було розпочато прийняттям низки нормативно-правових документів (2003 р.), а саме: Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», Закону України «Про електронний

цифровий підпис», Закону України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки», Наказу Державного комітету архівів України «Порядок зберігання електронних документів в архівних установах» тощо.

За спостереженнями спеціалістів, у світі пересічно на одного дослідника в читальному залі архіву припадає сто відвідувачів в мережі Інтернет. Зокрема, Національний архів Канади нещодавно зафіксував мільйонного відвідувача свого Web-сайту в мережі Інтернет. Щодо України, то нині щомісяця фіксується 2,5–3 тис. візитів до офіційного Web-сайту Державної архівної служби України, на якому представлено архівні ресурси; кількість запитів до останніх варіюється від 50 до 500 на годину [2].

Процес створення електронних архівів в Україні відбувається з урахуванням вітчизняних архівознавчих традицій та сучасних світових інформаційних технологій. У 2007 р. було створено Центральний державний електронний архів України (ЦДЕА України, м. Київ). Нині ЦДЕА України здійснює координацію діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, незалежно від форми власності в галузі електронного діловодства, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, зберігання та використання інформації. Будь-яка структура чи громадянин мають право звернутися до архіву, заповнивши на його web-сторінці електронний запит (<http://tsdea.archives.gov.ua/ua/?page=advisory>).

На Web-сайті Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України (ЦДАВО України, м. Київ) розміщено електронний каталог, який містить перелік усіх наявних в архіві фондів, інформацію про наявність документів державних структур від початку ХХ ст. до сьогодення (<http://tsdavo.gov.ua/>). Також на web-сайті даного архіву у рамках серії «Гортаючи архівні сторінки» постійно презентують електронні виставки архівних матеріалів, у тому числі колишні секретні документи репресивних органів.

Державні архіви практично всіх областей України створили свої власні web-сайти. Наприклад, Державний архів Полтавської області створив web-сайт (<http://poltava.archives.gov.ua/>), на яко-

му міститься інформація про архівні послуги. Нині на Web-сайті цього архіву почали розміщувати документи державної ваги. Зокрема, у рубриці «Галузеві програми» розміщена «Комплексна програма комунікацій влади з громадськістю та розвитку інформаційної сфери в Полтавській області на 2016–2018 роки» тощо.

Новою тенденцією в архівній справі, яка нині набуває стрімкого розвитку у світі, є публікація в Інтернеті архівних описів, що розкривають зміст документної інформації вже на рівні одиниці зберігання. За розрахунками канадських архівістів, для повного представлення усіх архівних інвентарів країні знадобиться ще 5–7 років (нині опубліковано до 40 % описів усіх фондів); керівництво польської архівної служби оцінює свої перспективи у цьому напрямку у 10–20 років інтенсивної роботи. Україна ж допоки перебуває на початковому етапі інформатизації архівної галузі, тож зазначена проблема об'єктивно потребує прискорення її вирішення.

Список використаних джерел

1. Десять років інформатизації архівної справи в Україні: Проблеми. Здобутки. Перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Publicat/Researches/Doslidz-Boryak.php>. – Назва з екрана.
2. Web-сайт Державної архівної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Archives/scau.php>. – Назва з екрана.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ В УКРАЇНІ

*Н.О. Подлужна, к. е. н., доцент
ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»
(м. Покровськ)*

Інформаційне забезпечення процесу досягнення країною або наближення її до стану економіки знань (ЕЗ) має велике значення для визначення усіх тенденцій, які характеризують прояви якісного та кількісного знанневого зростання. Тому зроблено систематизацію показників на основі інформативних даних, що